

δήμαρχος

δήμαρχος, ο, η κ. θηλ. **δημαρχίνα, η**, ουσ. [**<αρχ. δήμαρχος <δήμος + ἄρχω>**, ο δήμαρχος. Χάριν αστεϊσμού το θηλ. και ως **η δημαρχέσα**, όπου το **-χέσα** παρετυμολογεί το ρ. χέζω·

- από *δήμαρχος κλητήρας*, λέγεται ειρωνικά για κάποιον που καταστράφηκε οικονομικά ή ξέπεσε κοινωνικά: «όσο ήταν μεγάλος και τρανός, όλοι τον έκαναν παρέα, αλλά, απ' τη μέρα που έγινε από δήμαρχος κλητήρας, όλοι τον αποφεύγουν». Συνών. από *καβάλα σ' άλογο, κάθισε σε γαϊδούρι*·

- *ας με λένε δημαρχίνα κι ας πεθαίνω απ' την πείνα ή ας με λένε δημαρχίνα κι ας ψοφώ από την πείνα*, βλ. *συνηθέστ. ας με λένε βοϊβοδίνα κι ας πεθαίνω απ' την πείνα*, λ. *βοϊβοδίνα*·

- *πίνει ο δήμαρχος, πίνει για κέφι, πίνει ο σκουπιδιάρης, είναι αλκοολικός*, βλ. λ. [πίνω](#)·

- ο (ακολουθεί όνομα ή επώνυμο) *βγάζει δήμαρχο*, το άτομο για το οποίο γίνεται λόγος, έχει κοινωνική ισχύ, δύναμη, έχει πολλές διασυνδέσεις, μεγάλο κύκλο γνωριμιών: «είναι απ' τους πιο γνωστούς παράγοντες της πόλης μας, γιατί, αν θες να ξέρεις, ο Νίκος, βγάζει δήμαρχο»·

- *τα παράπονά σου στο δήμαρχο*, βλ. λ. [παράπονο](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας